

ዝማዕባ ኣተሓሳስባ ሕዝና ምስ ኩነታት ንመርሽ፡

ሎሚ ኣብ ዓለማዊ ፖለቲካዊ ኩነታት ኣብ ውሽጢ ደብዳቤ ርብዓ ዘመን ክዝመረሉ ካብ ዝጸንሐ ገዛኢ ኣተሓሳስባታት፡ ብመልክዑ ፍልይ ዝበለ ተርእዮታት ይንጸባረቕ ኣሎ። ድሕሪ ምዝዛም ዝሓል ኩናት ዓለም ብወሳኒ መልክዑ ንዝተወሰኑ ዓመታት ብተሓሳስባን ብተግባርን ብሓደ ዳኛ'ያ ክትምራሕ ጸኒሓ። መንግስታት ፖሊሲ ካብ ምቕራጽ ወጻኢ ኢዶም ዘየእትውሉ፡ ኣፍ ደገኦም ክፉት ገይሮም፡ እነሆ ፈረስ እነሆ ሜዳ ቁጠባዊ ዓቕሚ ዘለዎ ይጉዮ ዝያዳ ይሃብትም፡ ዓቕሚ ዘይብሉ ድማ ካብ ውድድር ወጹኡ፡ ኣብ ምሕረት ተግወቲ ፖሊሲ ነጻ ዕዳጋ ዝኾኑ ነጋዶ ይውደቑ ዝብል መልእኽቲ ብዘለዎ ቁጠባዊ ፖሊሲ'ያ ክትምራሕ ጸኒሓ። እወ ብሕገ ዕዳጋ እናተመራሕካ ክንዲ ዝግቕምኻ ጎይኻ ኣብ ዝኾነት ሃገር ሰሪሕካ ሃብቲ ከተኻዕብት ትክእል ኢኻ ዝብል መዝሙር'ዩ ገዛኢ ኮይኑ ጸኒሐ። ብርግጽዚ ቦቲ ናይ ኒዮ-ሊበራሊዝም ፍልስፍናኦም ዝምራሕ ኣካይደኦም ብዘይምዝንጋዕ እዩ።

ዘመኑ ዘመነ ጉሎባላይዜሽንዩ፡ ብመሰረት ሕገ ነጻ ዕዳጋ፡ ሕጋዊ ክጥዕታት ክሳብ ዘማላእካ ኣብ ደስ ዝበለካ ኩርናዕ ናይ ዓለምና፡ ንግድን ወፍርን ከተካይድ ዝክእልካ የለን። ዘመን ሰልጢኦ'ዩ። ሎሚ ዘድሊ ትምህርቲ፡ ገንዘብን ስራሕን ጥራሕ'ዩ። መንግስታት ኣብ ሃገርም ይኹኑ ሃገራዊ ዶባቶም ኬላታት ተኸሎም ንጥፊታት ንግድን ወፍርን ክቆጸሩ የብሎምን። እንተደለዩ'ውን ኣይክእሉን። ዕዳጋታት ብብዝሕን ዓይነትን ፍርያትዩ ክምራሕ ዘለዎ ኣብ ትሕቲ ዝብል ተጽዕኖ ኢና ጸኒሕና። ኣብዚ ልዕሊ 25 ዓመታት ውጽኢቲ ብተግባር ከም ዝተራእየ ከኣ፡ ጸጋታት ዓለምና ብውሑዳት ሰባት ክግበት፡ ቢሊዮናት ከኣ ቦቲ ዝተሓተ ደረጃ ህይወቶም ምምራሕ ስኢኖም ኣብ ዓዘቕቲ ድኽነት ክወድቁ ዝኾነሉ ኩነታት ይከሰት ዳኦምበር ገለ ገለ ሃገራት ክብዚ ውድድራትዚ ተረቢሐን ንቕድሚት ዝወጸ ኣለዎ እየን። ብሕጋዊ ድዩ ብዘይሕጋዊ መወዳደሪ ዝረኽቡ ሃብታማት ዝያዳ ክህብትሙ፡ መበገሲ ዘይብሎም ካብ ኢድ ናብ ኣፍ ህይወቶም ዝመርሑ ከኣ ዝያዳ ክደኽዩ ተራእዮም።

በዚ ገዛኢ ኮይኑ ዝጸንሐ ኣተሓሳስባ ዝተጸልው ብዙሓት ሰባት፡ ብዓይኒ ቁጠባ ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ኣብ ምዕቃብ ኣወንታዊ ታሪኽም፣ ባህሎም፣ ቋንቋኦም፣ ሃገራዊ መንነቶም፣ ሃይማኖታዊ መምርሒኦምን ስነ-ምግባሮምን ሸለልትነት ከርእዩ፡ ክሳብ ዓለማዊነት ብዝብል ኣተሓሳስባ ተገዚኦም ክኸዱ ተራእዮምዮም። ነዚ ዓለማዊነት ዝብል ብዙሓትን ድኻታትን ብቐሊል ዘይረኽቡም ኣዝዩ ዘተሃራርፍ ጭርሖ፡ ገለ የወሃት ብኣቋራጭ ሰብ ጸጋ ክኾኑ ተተስፍኖምሉዮም። ሎሚ ግን ብኣንጻሩ ዝመስል ኣተሓሳስባ ዝምዕብል ዘሎ ይመስል። ነናትና ንሓዝ፣ ቡብሃብትና፡ ባህልናን ቋንቋናን ንጠቐም፣ ሃገራዊ ልኡላውነትና ነኸብር ዝቐንኡ ሓድሽ ፖለቲካዊ ንፋስ፡ ካብቲ ግሎባላይዜሽንን ነጻ ዕዳጋን ናይ ኒዮ-ሊበራሊዝም ኣተሓሳስባ ዝተሃንደሰሉ፡ ኣመራርሓ ዝወሃቡን ዝውደሰሉን ቦታ ይነፍስ ኣሎ።

እዚ ብዙሓትን ድኻታትን ካብ ፖለቲካዊ ድቃሶም ክበራብሩ፡ ክንቕሑ፡ ካብ ናይ ተሓንጋርነት ድኽም ሕልና ሓራ ኮይኖም፡ ውሽጣዊ ኩነታቶም ፈቲሾም፡ ዝግራሕ ገሪሖም፡ ዝጽረግ ጸሪጎም፡ ኣብ መሬቶም ታሪኽም፡ ባህሎም፡ ቋንቋኦም ዓቂቦም ብመንነቶም ተሓቢኖም ብረሃጸም ተግንጊሎም፡ ዝነብርሉ ኩነታት ክፈጥሩ ከም ዘለዎም ዘመላኽትዮ። ከምቲ ነናትና ንሓዝ፣ ብናትና ንኹራዕ፣ ቀዳምነት ንምፍታሕ ውሽጣዊ ጸገማትናን ውሽጣዊ ህዝባዊ ረብሓናን ንስራሕ ብዝብል ቅኒት ዝኸይድ ዘሎ ሓድሽ ምዕብልና፡ ንሕና ኤርትራውያን ከም ኣካል ኣምሳል ማሕበረ-ሰብ ዓለም፡ ዓለማዊ ፖለቲካዊ ኩነታት ናበይ የምርሕ ኣሎ ብግቡእ ከነንብብ ይግባእና። ካብ ፍትሓውነትን ሓባራውነትን ንጹር መርገጽና ዝብገስ፡ ብደረጃ ዞባ፣ ኣህጉርን ዓለምን ከነኸብርም ዘለና ስምምዓትን ክንፍጽም ዘለና ግዴታ ከይዘንጋዕና፡ ብቐዳምነት ናብ ውሽጣዊ ፖለቲካዊ ጸገማትና ትኩረት ብምግባር፡ ኣንጻር መላኺ መንግስታዊ ጉድለ ዝካየድ ዘሎ ህዝባዊ ሓርነታዊ ቃልሲ ጎልቢቱ ኣብ ዓወት ዝበጽሓሉ ባይታ ክንፈጥር ኣለና።

ህዝብታትና ዘሕልፍም ዘለው ሕሱም ፖለቲካዊ ጭቆናን ርእሲ ዘድንን ድኽነትን መን ኣምጺእዎ ዋላኳ ንኹሉ ብሩህ እንተኾነ፡ መራሕ ስማዊ ውድብ ህግደፍ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ብምክንያት ሓድሽ ዓመት ናይ 2017 ኣብ ዕለታት 27-28 ጥሪ 2017 ኣብ ዝገበሮ ቃለ-መጠይቕ፡ ኣብ ዓመተ 2016 ጥራሕ ዘይኮነ፡ ኣብዚ 25 ዓመት

ዘሕለፈ ዘመን ስልጣኑ፡ ኣብ ፖለቲካዊ፡ ቁጠባውን ማሕበራውን ጉዳያት፡ ዋላ ሓንቲ ከም ዘይተሰርሐ ናይ ባዶ ውጽኢት ጸብጸብ ብምቕራብ ኣረጋገጹልና ኣሎ። ነዚ ጥረ ሓቂዚ ብግቡእ ተረዲእና፡ ካብ መቐሕ ምልኪ ከይንገላገል ሓሊኹ ሓዙና ዘሎ፡ ድሑር ፖለቲካዊ ኣተሓሳስባ ስዒርና ክንወጻእ ኣለና። ኩሎም ህዝብታት ኤርትራ ብሓፈሻ፡ ኣብ ውዑይ ዕድመ ዝርከብ ወሳኒ ናይ ለውጢ ሓይሊ ዝኾነ መንእሰይ ወለዶ ድማ ብፍላይ፡ ብትምክሕቲ፡ ጽባትን በለጽን ዝግለጽ ድሑር ኣተሓሳስባ፡ ጸረ-ህዝባዊ ቃልስን ስሉጥ ዓወትን ምጅኑ ብምርዳእ፡ ነዚ ግዜ ዘይህብ ኣሰካፊ ውሽጣዊ ኩነታትና ንምልዋጥ ብቑም ነገር ሓዝካ፡ ብዝተወደበን ዝተወሃሃደን ኣገባብ ምርብራብ የድሊ።

መንእሰይ ንጸላእን ዝጥቀመሉ ሜላታትን ከለልን ከበርዕንን፣ ካብ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ክረኽቦ ዝነበሮ ግን ብከምቲ ዝደለ ዘይረኽቦ ፖለቲካዊ ደገፍ፣ ንሱ ባዕሉ ክወስዶ ዝነበሮ ተባብሮም ብዝተፈላለዩ ባዕላውን ወድዓውን ምኽንያታት ዘይወሰዶ ኣብ ጸብጸብ ብምእታው፡ መንፈሳውን ነገራውን ዓቕምታቱ ኣዋዲዱ ብተግባር ኣብ መሳርዕ ቃልሲ ተሰለፉ ልሉይ ተራኡ ከበርክት ኣለዎን ይግባእን። ውሽጣዊ ሃገራዊ ፖለቲካዊ ጸገምካ ከይፈታሕካ ቅሱን ህይወት ምሕላፍ ኣይከኣልን። ኣብ ዝሩግ ፖለቲካዊ ኩነታት እናነበርካ ድማ፡ ዓለማዊ ፖለቲካዊ ኩነታት ናበይ የምርሕ ኣሎ ከተለልን ነብስኻ ክትሰርዕን ኣይትክእልን። ስለዚ ነብስና ሰሪዕና ዓለማዊ ኩነታት ናበይ ይምዕብል ኣሎ ከነንብብን ብዝጥዕመና ኣንፈት ክንከይድን መታን ክንክእል፡ ዝማዕበለ ኣተሓሳስባ ሓዝና ምስ ኩነታት ንመርሻ።

ካብ መጽሔት ህዝባዊ ደሞክራሲ ወግዓዊት ልሳን ደ.ግ.ሓ.ኤ. መጋቢት 2017 ቁ 16 ዝተወሰደ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ፡ 17-መጋቢት 2017